

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.: 13 maart 2019 Agendapunt: 6
Betreft: Besluitvormend Programma: 2. Voldoende en gezond water
Portefeuillehouder: Alma
Route: DB-AB

Onderwerp

Visie vismigratie

Bijlagen

1. Visie vismigratie "Van Wad tot Aa" periode 2019-2027

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. de visie vismigratie "Van Wad tot Aa" periode 2019-2027 vast te stellen
-

Inleiding

Het realiseren van een ecologisch gezond watersysteem is een belangrijke opgave van het waterschap door de Kaderrichtlijn Water (KRW). Voor een ecologisch gezond watersysteem is het van belang dat vissen vrij kunnen migreren. In de beheergebieden van Noorderzijlvest en Hunze en Aa's maken stuwen, gemalen en sluizen dit onmogelijk. Om dit op te lossen hebben Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en Sportvisserij Groningen Drenthe in 2005 de vismigratievisie "Van Wad tot Aa" opgesteld. Deze visie is op 19 oktober 2005 vastgesteld. Door deze visie heeft Noorderzijlvest een goede slag kunnen maken maar nog niet alle belangrijke vismigratieroutes zijn vrij van barrières.

Beoogd effect

Vrije vismigratie in het beheergebied van Noorderzijlvest als belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van een gezond ecologisch watersysteem en daarmee voor het behalen van KRW-doelstellingen

Argumenten

1.1 De looptijd van de visie is verstreken

De visie richtte zich op 2015, omdat deze voorsorteerde op de op te stellen plannen voor de KRW en 2015 oorspronkelijk het jaar was waarin KRW-doelen behaald moesten zijn. De looptijd van de visie is daarmee inmiddels enkele jaren verstreken.

1.2 De nieuwe looptijd sluit beter aan bij de huidige planning van de KRW

Nederland heeft gekozen voor de mogelijkheid om het bereiken van de KRW-doelen uit te stellen tot 2027. In dat jaar moet de ecologische toestand van het watersysteem van Noorderzijlvest op orde zijn. Daarom richt de visie zich nu op 2027. De visie zal daarom ook verankerd worden in de KRW-plannen van Noorderzijlvest voor de periode tot aan dat jaar.

1.3 De visie heeft de insteek die nodig is voor het behalen van KRW-doelen

Noorderzijlvest heeft in haar beheergebied een watersysteem dat van bron (Aa) tot monding (Wad) loopt. De vismigratieproblematiek vereist daarom een stroomgebiedsbrede benadering, die de basis vormt van de oorspronkelijke, evenals de geactualiseerde, voorliggende visie. Deze insteek is nodig voor de realisatie van vrije vismigratie, een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van een gezond ecologisch watersysteem en daarmee voor het behalen van de KRW-doelen.

1.4 De visie houdt rekening met ontwikkelingen die een betere aanpak mogelijk maken

Er zijn verschillende ontwikkelingen geweest en gaande die een strategischere en efficiëntere aanpak van de vismigratieproblematiek mogelijk maken. Hierbij valt te denken aan de techniek bij visveilige pompen en vismigratiemonitoring. Deze ontwikkelingen zijn in voorliggende visie meegenomen.

1.5 Hunze en Aa's heeft de geactualiseerde visie reeds bestuurlijk vastgesteld

Voor beide waterschappen zijn afzonderlijke visiedocumenten opgesteld, waarin de gezamenlijke visie is gespecificeerd voor het betreffende waterschap. De meeste uitgangspunten zijn daarom ook hetzelfde. Bij Hunze en Aa's is de geactualiseerde visie op 4 juli 2018 vastgesteld. Door vaststelling van de visie bij Noorderzijvest kunnen beide waterschappen en Sportvisserij Groningen Drenthe gezamenlijk optrekken bij de aanpak van de vismigratieproblematiek in Groningen en Drenthe.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 De totale kosten voor beheer, onderhoud en optimalisatie van vispassages nemen toe

De geactualiseerde visie zet de reeds ingezette weg van de oorspronkelijke visie grotendeels voort. Daardoor neemt het aantal vispassages in het beheergebied verder toe en daarmee de totale kosten voor het beheer, onderhoud en, indien nodig, optimalisatie van de vispassages. Om deze zo beperkt mogelijk te houden wordt vooral gezocht naar onderhoudsvrije oplossingen, zoals het opnieuw laten meanderen van de beek of bij een peilbesluit grotere peilvakken instellen. En worden bij voorkeur oplossingen gehanteerd die zich in de praktijk al bewezen hebben.

Financiën

Voor de realisatie van eventuele maatregelen die uit de visie voortvloeien, wordt middels de Kaderbrief en de daaruit volgende jaarplannen budgetten aangevraagd.

Communicatie

Vismigratie is een aansprekend thema voor de buitenwereld, waardoor Noorderzijvest het werk op dit vlak goed voor het voetlicht kan brengen en draagvlak kan creëren. Vismigratie is daarom een van de aandachtsgebieden binnen de communicatie van Noorderzijvest. Dit heeft in het verleden onder andere geleid in participatie in de wereldwijde vismigratiedag, in een bijdrage aan de aflevering van het televisieprogramma 'Klokhuis' over het werk van Noorderzijvest op het vlak van vismigratie en in verschillende artikelen en radio-interviews. In de periode naar 2027 wordt hierop ook weer ingezet.

Uitvoering

Na vaststelling worden de resterende knelpunten op de prioritaire routes geprogrammeerd op basis van o.a. de renovatiecyclus, planning van peilbesluiten, ruimtelijke koppelkansen en uitkomsten van analyses en monitoring en worden de kosten in beeld gebracht. Dit wordt verwerkt in plannen die ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. Na goedkeuring doorloopt de aanpak van vismigratieknelpunten de verdere stappen van de beleidscyclus (planvorming, realisatie, beheer en onderhoud, monitoren en evaluatie). Het visvriendelijk maken van bestaande gemalen kent een vergelijkbaar traject.